

Fiske med landnot ved elvemunningen

BLUSH-Laks prosjekt (FHF prosjekt nr. 901969)

Torbjørn Tobiassen, Stein Harris Olsen, Sten Siikavuopio,,
Vilde Aaknes, Gustav Martinsen, Margrethe Esaiassen,

Fra fangst til levering

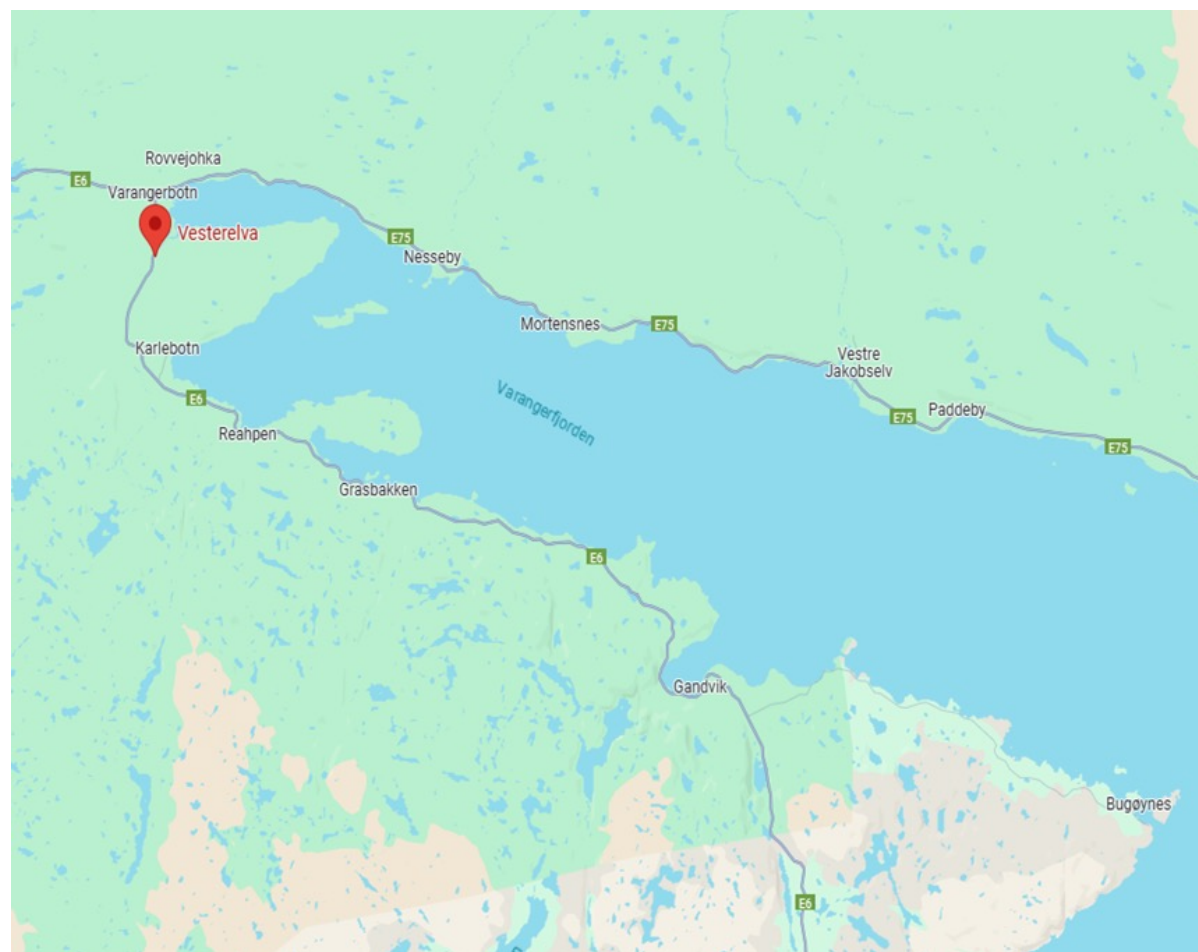
Fangstmetoder (landnot)

- Effektivitet
- Kvalitet
- Bifangst

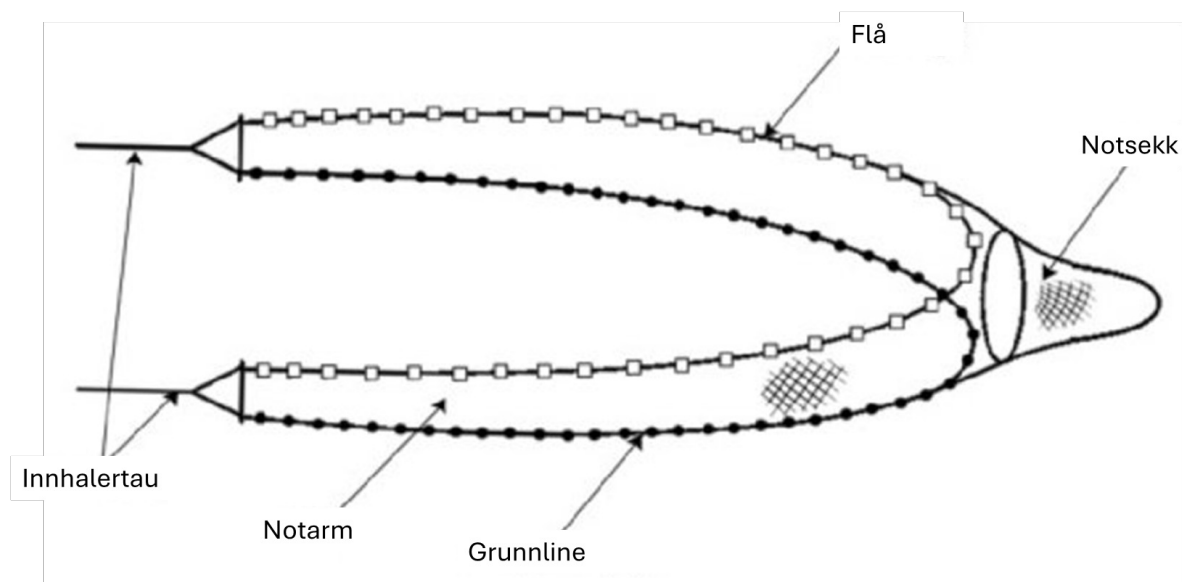
Slakting og logistikk

- Kontrollert
- Effektivt
- Kjøling

Best practice

Landnot til fiske i Varangerbotn (Vesterelva)

Eksempel på landnot som ble benyttet i Vesterelva (Varangerbotn).
 Nota ble bygget i Finland og er 150 meter lang, 5 meter dyp og notsekkens rommet ca. 7 m³.
 Maskestørrelse i notarm (40 mm). Maskestørrelse i notsekk (28 mm).

Arbeidspakke 1: Forsøksfiske i Varangerbotn

- Fra 2 til 11 juli 2025
 - Samarbeid med Edgar Olsen
 - lokalkjent kystfisker og leder i Vesterelva fiskeforening
 - 9 hal ble gjennomført
 - Nota var lett å sette og hale av 2 personer
 - Utfordringer med dårlig sikt i elvevannet
- Fangst
 - Fra 2 til 630 stk. pukkellaks per nothal
 - Ble bedøvet, bløgget og kjølt i is
 - Transportert til Lerøy Nesseby for sløying

	Total antall	% andel
Pukkellaks	2215	94,4
Atlanterhavslaks	99	4,2
Sjørørret	20	0,9
Sjørøye	1	0,0
Laksesmolt	12	0,5
Død A-laks	3	0,1
Gjennfanget A-laks	2	0,1

Setting av nota fra båt og innhaling til land

Bifangst

- Bifangst
 - Atlanterhavslaks (variasjon fra 4 til 24 stk. per hal)
 - Sjørørret (fra 0 til 5 stk per hal)
 - 60 atlanterhavslaks ble telemetrimerket (Akvaplan)
 - Sporing av merket fisk ut over høst 2025
 - Enkelte tatt av sportsfiskere oppe i elva
- Skader og dødelighet på bifangst
 - Enkelte fisk med moderat skalltap i buk
 - 3 atlanterhavslaks døde
 - En døde etter merking
 - To festet seg med i kjeven notlinet

Arbeidspakke 2: Rigging av bløggelinje, bløgging og utblødning

Levering til Lerøy i Nesseby for sløying

Notfanget pukkellaks

- Stor variasjon i størrelse (fra 0,8 til 3 kg)
- Lite eller ingen åte i magesekk
- Relativ lav GSI og små rognkorn (2-4 mm)
- Antydning til pukkeldannelse på enkelte hannfisk

	Gj.snitt	Std.
pH ved levering	6,8	0,3
Temperatur	4,0	1,3
pH dag 1	6,3	0,0
Temperatur	0,2	0,6
Lengde (cm)	46	3
Vekt rund (kg)	1,4	0,3
Vekt SMH (kg)	1,3	0,3
GSI	7,6	1,6
Mage /tarm (gr)	55	15
SalmoFan	29	1

Arbeidspakke 2: Kvalitet på pukkellaks

- Svært god kvalitet, selv etter 8 dager på is!
 - Lukter lite (nøytral) men med preg av agurk og melon
 - Filetene har god farge og lite spalting
 - Hurtig nedkjøling og god kjølelagring er avgjørende
 - Gode tilbakemeldinger fra kjøpere av pukkellaksen

Utbytte på filet og restråstoff fra usløyd stillehavslaks

Utbytte (%)	Snitt (%)	Std. (%)
Usløyd rund	100	0
Sløyd m/hode (n=20)	85,7	1,5
Mage/tarm (n=11)	4,2	1,1
Gonader (n=11)	9,5	1,6
Rygg med nakke (n=11)	9,9	1,7
Hode (n=11)	12,8	1,0
Fillet C-trimmet (n=20)	55,9	1,8

Innfrysing av pukkellaks

- 240 usløyd pukkellaks er frosset inn og skal lagres ved minus 20 og minus 30
- Kontroll gruppe med sløyde fisk er lagret på minus 40
- Tining og filetering høst/vinter 2025/2026
 - filetutbytte, filetkvalitet fra frosset tint råstoff
 - Vurderes som røykalaks

Arbeidspakke 3: Ensilasje og rogn

- Ensilasje er produsert på Nofima for analyse vinteren 2025-2026
 - Kvalitet, anvendelse og utbytte (fett, protein)
- Rognprøver er samlet etter sløying og fryselagret
 - Testproduksjon av rød kaviar, høsten 2025

Videre satsing på pukkellaks i 2027-sesongen

- Bedre uttesting av landnot i sjø
 - Nota har store potensiale, ønsker flere tester i sjø.
 - Optimalisere fisket for å unngå/redusere bifangst
- Stengsette pukkellaks i sjø
 - Oppsamling i merd og slakte fisken kontrollert om bord på kystfartøy
 - Utvikle skånsom seleksjon og utslipp av bifangst fra steng
- Store volum og intensiv sesong
 - Innfrysing og fryselagring (temperatur, tid, prosessering og kvalitet)
 - Kartlegge muligheter for foredling av frosset tint råstoff utenfor sesong

